

Kvinneaksjonen mot EEC, Kontrast 1972

Kvinneaksjonen mot EEC ble dannet av en gruppe på ca. 20 kvinner i september 1971, for å mobilisere medsøstre til motstand mot tilslutning til Fellesmarkedet.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek © Fotograf:

1.mai 1972 i Oslo. Folkebevegelsen mot EECs tog i Karl Johans gate. Kvinneaksjonen markerer seg med plakater med "Nei til mannsstyre i Norge og Brüssel" og "EF betyr mektigere menn", Foto: Ukjent, Eier: Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek.

Initiativtakerne til Kvinneaksjonen mot EEC var kvinner som hadde vært med på arbeidet med «Kvinnens lille røde», og de fleste av dem hørte politisk til på venstresida. Men i EEC-saken ble det bevisst tatt sikte på å skape et så bredt aksjonsfellesskap som mulig, og aksjonen fikk etterhvert en sammensetning som tilsvarte Folkebevegelsen. Hensikten med å danne en egen kvinneaksjon var å nå kvinner i alle sammenhenger, ut fra det syn at kampen mot EEC i seg selv var viktig for kvinnekampen.

NR.3 - 1972 LØSSALG KR. 10,-

Kontrast33

Tidsskrift for POLITIKK · KULTUR · KRITIKK

STAT · KAPITAL FAGBEVEGELSE

Denne presentasjonen av Kvinneaksjonen mot EEC sto på trykk i Kontrast nr. 8, 1972.

Kontrast – tidsskrift for politikk, kultur og kritikk ble utgitt av Pax forlag fra 1965 til 1984 og

ble ivrig lest av samtidens venstreradikale intellektuelle.

I begynnelsen ble det særlig arbeidet med å stensilere opp rapporter og sammendrag av utredninger om kvinnens stilling i EEC og om EEC's politiske og økonomiske struktur, slik som Colonna-rapporten, Lullingrapporten og senere Sullerot-rapporten. Det ble også laget et stensilert foredrag om disse emnene av aktivister i Kvinneaksjonen. Våren 1972 ga de ut et eget hefte om «Hvorfor kvinnemotstand», og dette er blitt solgt i mer enn 10.000 eksemplarer, det aller meste gjennom Kvinneaksjonens eget kontaktnett. I løpet av våren, sommeren og høsten 1972 har foredragsvirksomhet, husbesøk og organisering av egne kvinnemøter fått stor plass i aksjonens virksomhet. I sommer ble det også satt i gang en underskriftskampanje mot EEC blant kvinner. Kampanjens hensikt var ikke minst å få anledning til å gå å snakke med kvinner, men det ble samlet ca. 6.000 underskrifter.

“

Hensikten med å danne en egen kvinneaksjon var å nå kvinner i alle sammenhenger, ut fra det syn at kampen mot EEC i seg selv var viktig for kvinnekampen.

Et særegent og ganske interessant trekk ved Kvinneaksjonen er at den fra begynnelsen av baserte seg på å ha et lite apparat. Ønsket var å arbeide demokratisk og gi rom for spontane initiativ. Demokrati og effektivitet så ut til å kunne forenes i den organisasjonsformen som ble valgt: hver av initiativtakerne skaffet fra et par opp til ti kontakter, og disse skaffet sine kontakter igjen. Gjennom dette nettet var det mulig å spre materiale over hele landet.

Kvinneaksjonen har vært tydelig i bildet av EEC-motstanden. Deres seksjoner i demonstrasjonene, slik som 1. mai i år, viste at her fantes initiativ, spontanitet, engasjement og mange aktivister. I innspurten av EEC-kampanjen viste det seg imidlertid at apparatet ikke var «profesjonelt» nok. Da mobiliserte Ja-bevegelsen og Fjernsynet E. Sullerot til Norge for å motvirke Kvinneaksjonens bruk av hennes rapport. Det var med å gi publisitet, og etter hvert som aktiviteten vokste på sensommeren og høsten ble det vanskelig å gi hjelp til smågrupper rundt omkring i landet: mangelen på noe så enkelt som en stensilmaskin i Trondheim ga mye ekstra arbeid i den sentrale Oslo-gruppen, som heller ikke har hatt store ressurser.

“

Medlemmene av Kvinneaksjonen mener at det lyktes dem å mobilisere nye kvinner. Gjennom anti-EEC kampen ble det brutt gjennom barrierer på alder

og yrke. Kvinner i 40-60 årsalderen ble aktivister, sto på stands og spredte materiale, og tok ordet i forsamlinger.

Den har hele tiden lånt et lite kontor og enkelt utstyr. På den annen side har fire kvinner med en stensilmaskin i Stavanger og en gruppe i Bergen gjort kjempearbeid, og laget egne brosjyrer, møter og opprop, og slike grupper har vært i arbeid i alle de største byene.

Medlemmene av Kvinneaksjonen mener at det lyktes dem å mobilisere nye kvinner. Gjennom anti-EEC kampen ble det brutt gjennom barrierer på alder og yrke. Kvinner i 40-60 årsalderen ble aktivister, sto på stands og spredte materiale, og tok ordet i forsamlinger.

En viktig del av arbeidet har vært rettet mot Ja-bevegelsens annonsekampanje i ukebladene. Disse annonsene og Ja-folkenes bruk av husmor-filmen prøvde å spille på kvinnene som en reaksjonær politisk kraft. Kvinneaksjonens alternativ har vært å skape politisk bevissthet, gjøre det legitimt å engasjere seg politisk og skape selvrespekt hos kvinnene. Aktivistene i gruppene har gjennom foredrag og møter kommet i kontakt med kvinner i alle deler av landet og fra alle deler av folket.

“

Da formannen i Bondekvinnelaget, Tullemor Larsson, snakket i NRK i sommer, begrunnet hun sin motstand bl.a. ved den fare «de tre friheter», fri kapitalbevegelse, fri etableringsrett og fritt arbeidsmarked, representerer for muligheten for folkelig kontroll med den økonomiske utviklingen.

Den brede sammensetningen i aksjonen har gjort at ulike argumenter mot EEC er blitt brukt og spredt gjennom det samme nettet. Men det er de anti-byråkratiske og anti-sentralistiske argumentene som synes å ha dominert i motstanden. Da formannen i Bondekvinnelaget, Tullemor Larsson, snakket i NRK i sommer, begrunnet hun sin motstand bl.a. ved den fare «de tre friheter», fri kapitalbevegelse, fri etableringsrett og fritt arbeidsmarked, representerer for muligheten for folkelig kontroll med den økonomiske utviklingen. En av Kvinneaksjonens ledende skikkelser, Berit Ås, mener at EF-motstanden kanskje har utkrystallisert en «kvinneplattform»: bevisstheten om at politikk er eller skal dreie seg om hvordan mennesker har det, bevisstheten om de verdier som kvinner alltid er blitt satt til å forvalte, omsorgen for barn, syke og gamle, som er basert på andre mål enn snevre økonomiske. For andre har forsvaret av allerede tilkjempete rettigheter vært viktigst, og for alle er det et viktig resultat av kampen at det har vist seg å være mulig å mobilisere kvinnene til kamp både for egne krav og i de «store» samfunnsmessige spørsmål.

Se også

- [Kvinneaksjonen mot EEC](#)
- [Kvinneaksjonen mot EEC: Berit Ås forteller](#)

1970-TALLETS KVINNEKAMP

Av Ukjent, 1972

Last ned | Del

Meldinger ved utskriftstidspunkt 22. oktober 2026, kl. 23.15 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.